

A Pécsi Ítéltábla Pécsen, a 2014. évi augusztus hó 26. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta az alábbi

v é g z é s t :

A másodfokú bíróság az emberölés büntettének kísérlete és más bűncselekmény miatt **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Pécsi Törvényszék 7.B.410/2013/32. számú ítéletét azzal hagyja helyben, hogy a bűnjelként lefoglalt 7 db biológiai anyagmaradvány megsemmisítését mellőzi, és azokat az iratok mellékleteként rendeli kezelni.

A kiszabott szabadságvesztés tartamába a 2014. március 17. napjától a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt továbbmenően beszámítja.

I n d o k o l á s

A Pécsi Törvényszék 7.B.410/2013/32. számú, 2014. március 17. napján kelt ítéletével vádlottat emberölés büntette és hivatalos személy elleni erőszak büntette miatt életfogytig tartó fegyházbüntetésre ítélte azzal, hogy legkorábban 40 év múlva bocsátható feltételes szabadságra. A vádlott által előzetes fogvatartásban eltöltött időt a szabadságvesztésbe beszámította, rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, és kötelezte a vádlottat a felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

A törvényszék ítélete ellen az ügyész a vádlott terhére, a büntetés súlyosítása érdekében, a vádlott védője eltérő minősítésért és enyhítésért, a vádlott pedig a fellebbezés céljának megjelölése nélkül terjesztett elő jogorvoslati kérelmet.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában és a nyilvános ülésen jelen levő képviselője útján az ügyészi fellebbezést fenntartva indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a vádlottat a feltételes szabadság kedvezményéből zárja ki, egyben indítványozta a bűnjelekre vonatkozó rendelkezés megváltoztatását.

A védő a másodfokú eljárás során az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a vádlott terhére az emberölés alapesetének, illetve életveszélyt okozó testi sértés büntettének a megállapítását, összességében a büntetés enyhítését indítványozta. A vádlott a másodfokú nyilvános ülésen a törvényszék ítéletének hatályon kívül

helyezését indítványozta.

A másodfokú bíróság a kölcsönösen bejelentett jogorvoslati kérelmek alapján eljárva a Be.348.§ (1) bekezdése értelmében az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást felülbírált és megállapította, hogy a törvényszék a bizonyítási eljárás során a büntetőeljárás törvény szabályait betartotta. Az ügyben lehetséges bizonyítékokat beszerezte és értékelte, ennek alapján csaknem hiánytalan tényállást állapított meg, egyben indokolási kötelezettségének is mindenben eleget tett.

A másodfokú bíróság a törvényszék által megállapított tényállást a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontja alapján az iratok tartalma szerint az alábbiakkal helyesbíti, illetőleg egészíti ki.

Sértett1 1968-ban született, a cselekmény elkövetésekor 45 éves volt. A vádlott és a sértett által közösen lakott lakásból **sértett1** 2010 júniusában költözött el.

A sértett sérülései közül a hat tüdőt, egy szívet és egy májat ért szúrás önmagában is halálos eredménnyel járt volna. A vádlott a reggeli órákban pár szem Frontin tablettát vett be, a cselekmény elkövetése után fogyasztott el nagyobb mennyiségű gyógyszert.

A fenti kiegészítésekkel a törvényszék által megállapított tényállás megalapozott, mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapul, egyben irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

A bizonyítékok értékeléséből a másodfokú bíróság az alábbiakat emeli ki.

Az eljárás során nem volt kétséges, hogy a bűncselekményt a vádlott követte el.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlott magatartásának nem volt köze a szerelemfáltásához vagy féltékenységhöz. A vádlottegy évvel az elköltözést követően támadt rá volt házastársára, **sértett1**re. Ilyen körülmények között méltányolható indulatról, féltékenységről egyáltalán nem lehet beszélni. A cselekmény elkövetése kizárólag azzal hozható összefüggésbe, hogy a vádlott képtelen volt feldolgozni a sértettel történt szakítást, válást. Ez a helyzet a vádlottnál az elmekórtanban ismert indulati augmentációt okozott. A vádlott cselekményét tehát - mint minden hasonló erőszakos élet elleni bűncselekményt - indulati magatartás eredményezte, kissé beszűkült tudatállapotban, azonban a kóros szintet nem érte el. Erre figyelemmel nem alapos a védelemnek a szokványos indulatvezérelt állapotban történt elkövetést vitató érvelése.

Az elsőfokú bíróság a cselekmény előzményeit, magát az sértett1-et és **sértett2**-t ért támadást kellő részletességgel feltárta, ennél részletesebben a tényállást megállapítani nem lehetett, de az nem is szükséges. Az eljárás során annak kezdeti

szakaszától nem volt vitás, hogy a sértettek sérüléseit, ezen belül is **sértett1** halálát a vádlott okozta. E körben nem csupán a vádlott beismerő vallomása, de szemtanúk és hallomástanúk is alátámasztották **sértett2** vallomását. A fenti perbeli adatok tükrében az elsőfokú bíróság helyesen vetette el a vádlott ezzel szemben álló védekezését, azt, hogy **sértett2** támadt rá. Az adott helyen és időben nyilvánvalóan nem kerülhetett volna sor beszélgetésre a vádlott és **sértett1** között, miután a munkába siető és a vádlottal a személyes kapcsolatot korábban is kifejezetten elutasító sértett erre biztosan nem lett volna hajlandó. Ez a helyszín és időpont a sértettek elleni támadásra volt kiválóan alkalmas.

A vádlott ezt követő magatartását, a rendőrök elleni fellépését ugyancsak tanúvallomások igazolták az eljárás során. A hivatalos személy elleni erőszak büntette tekintetében az elsőfokú bíróság a vádlott védekezésével szemben az őt elfogó rendőrök vallomását fogadta el. A vádlott elfogását megelőzően egy kiemelkedő tárgyi súlyú bűncselekményt követett el, amiért számítania kellett arra, hogy a lakásán is keresni fogják. E mellett a nyomozók vallomását objektív bizonyíték is alátámasztja, miután szakértői vizsgálat igazolta, hogy a vádlottmegkísérelte elsütni riasztópisztolyát.

E perbeli adatokat az elsőfokú bíróság átfogóan és összefüggéseikben értékelte és mindezekből a logika szabályainak megfelelő következtetéseket levonva állapította meg a tényállást.

Az elsőfokú bíróság a vádlott gyógyszerfogyasztási szokásaira és a vádbeli alkalommal bevett gyógyszermennyiségre vonatkozóan rendkívül részletes bizonyítást folytatott le. E körben alapvetően a vádlott vallomását és az orvosszakértői véleményt vette figyelembe, de tanúvallomásokat is értékelt. Maga a vádlott nyilatkozta, hogy az általa használt készítmények csak kisebb hatással voltak rá. A szakértők véleménye alapján megállapítható, ha a vádlottnál ezeknek a gyógyszereknek a fogyasztása következtében káros vagy számára kedvezőtlen mellékhatásai jelentkeztek volna, felhagy az egyébként visszaélészerű gyógyszerfogyasztással. Ezen túlmenően maga a vádlottnyilatkozott úgy, hogy a vádbeli napon a reggeli órákban csupán néhány szem gyógyszert fogyasztott, így a vádbeli cselekmény elkövetésekor a nagy mennyiségű hatóanyag elfogyasztásához hozzászokott szervezete miatt a tudatállapota sem változhatott meg oly módon, ahogy azt a védelem állította. Mindezekből következően tehát a vádlott gyógyszerfogyasztása a beszámítási képességét nem befolyásolta.

A másodfokú bíróság nem látta megalapozottnak a védelemnek a tényállást vitató megállapításait. Az ítéleti tényállás csupán tényként rögzíti a sértett elköltözését - az egyébként tulajdonában álló lakásból -, de annak indokaira nem tért ki. Nem szerepel a történeti tényállásban az a védelem által kifogásolt megállapítás sem, hogy **sértett2** azért tartott magánál gázspray-t, mert tartott a vádlott támadásától. A védő által vitatott, de a tényállásban nem szereplő megállapításoknak egyébként

sem a bűnösség megállapítása, sem a büntetés kiszabása körében nincs jelentőségük.

A megalapozott tényállásra figyelemmel a vádlott hatályon kívül helyezésre irányuló fellebbezése sem vezethetett eredményre.

Az irányadó tényállásból a törvényszék helyesen következtetett a vádlott bűnösségére.

A cselekmény minősítése is megfelel a büntető anyagi jogszabályoknak. Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a vádlott minden részletre kiterjedően nem tervezte meg előre **sértett1** megölését. Két dolgot azonban eldöntött: azt, hogy megöli a sértettet, és azt is, hogy ezt késsel teszi. Alapos az elsőfokú bíróság hivatkozása az állandóan követett bírói gyakorlatra, amikor e tényekből a cselekmény súlyosabb minősítésére következtetett. Előre kitervelten követi el az emberölést, aki a cselekmény véghezvitelének helyét, idejét és módját átgondolja, az akadályozó és segítő tényezőket felméri, az elkövetési körülményeket számba veszi. Az előre kiterveltség céltudatos cselekvés és azt egyenes ölési szándék jellemzi. Nem feltétele azonban a felsorolt valamennyi tényező együttes megléte, nem szükséges az ölési cselekmény minden részletének előzetes átgondolása. Nem zárja ki tehát e minősítés megállapítását az alternatív terv, a vagylagos végrehajtási mód kialakítása. Nem akadályozza az sem, ha a cselekmény végrehajtása feltételtől függ. Az irányadó tényállás szerint a vádlott legkésőbb a vádbeli reggelen elhatározta a sértettek megtámadását, **sértett1** megölését. A bűncselekmény helyszínét már korábban felmérte, tisztában volt a sértettek lépcsőházának, lakásának elhelyezkedésével. A bűncselekmény elkövetéséhez használt eszközöket is magához vette. Szükséges kiemelni azt a körülményt, hogy a vádlott nem csupán a két sértett bántalmazásához használt kést, hanem ezen túlmenően számos, az élet kioltására vagy rendkívül súlyos sérülések okozására használható eszközt vett magához. A vádlottnak azok a kijelentései, hogy **sértett1**-et megöli - az utóbb ténylegesen elkövetett cselekmény tükrében -, nem tekinthetők alaptalan, indulati nyilatkozatoknak. Különösen azért nem, mert a ténylegesen elkövetett emberölés helyszíne és annak módja a vádlott korábbi kijelentéseinek megfelelnek.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlott cselekményét különös kegyetlenséggel elkövetettnek minősítette. Az emberölés különös kegyetlenséggel elkövetettnek akkor minősül, ha az elkövető a cselekményt a tárgyi oldalról nézve rendkívüli embertelenséggel, brutalitással, illetve az alanyi oldalról nézve az átlagost lényegesen meghaladó testi szenvedést, lelki gyötrelmet okozva valósítja meg. A különös kegyetlenség minden elemét megvalósította a vádlott, hiszen a tényállásban részletezett elkövetési magatartással több mint száz sérülést okozva a sértettet lemészárolta. A vádlott embertelensége, brutalitása, az aktív védekezést megtörő, a menekülés esélyét is kizáró hidegvérűsége mellett annak is meghatározó szerepe van, hogy a sértettnek több tucatnyi, köztük nyolc önmagában is halálos sérülést okozó bántalmazása több percen át tartott, a sértettnek a haláláig az átlagost jóval meghaladó testi és lelki kínokat kellett

elszenvednie.

Helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság, amikor a **sértett2** sérelmére elkövetett cselekményt is emberölés bűntette kísérletének minősítette. A sértettet ért szúrások a felsőtestére irányultak, a cselekmény elkövetése során használt eszköz, a szúrások irányultsága, valamint ereje folytán arra lehet következtetni, hogy az életfontosságú szerveket támadó vádlott tudatában a sértett halálának lehetősége felmerült, amiből ölési szándékára vonható következtetés. E feltételeknek pedig a **sértett2** sérelmére megvalósított támadás mindenben megfelel. Tekintettel arra, hogy mindkét sértett esetében a vádlott ölési szándékára - **sértett1** esetében egyenes szándékra, míg **sértett2** esetében eshetőleges szándékra - lehet következtetni, helyesen minősítette az elsőfokú bíróság a vádlottcselekményét több emberen elkövetett emberölés bűntette kísérletének.

A vádlott cselekményének célpontja kétségtelenül **sértett1** volt. Ahhoz, hogy ezt a cselekményét a vádlott végrehajthassa, le kellett küzdenie **sértett2** ellenállását is. Ez a szükségszerű eszközcselekmény objektíve alkalmas volt **sértett2** életének kioltására a fent részletezettek szerint. Így az ölési szándék mindkét sértett esetében fennállt.

A törvényszék helyesen értelmezte a Btk.2.§-át, amikor a vádlottal szemben lefolytatott eljárás során a cselekmény elbírálásakor hatályos büntető jogszabályt alkalmazta. Mivel a vádlottat az elsőfokú bíróság a feltételes szabadság kedvezményéből nem zárta ki, ezért vele szemben a bűncselekmény elbírálásának idején hatályos büntető törvénykönyvet kellett alkalmazni.

A büntetés kiszabását meghatározó tényezőket az elsőfokú bíróság túlnyomórészt helyesen tárta fel és súlyuknak megfelelően értékelte.

A cselekmény megítélése során a vádlott és a **sértett1** között fennállott kapcsolatból kell kiindulni. A párkapcsolat, a házasság két szuverén személy kölcsönös egyetértésén alapuló életközösség. Mindkét félnek tudomásul kell azonban vennie a másik olyan döntését, amely a kapcsolat felszámolására irányul. Ezen döntések erkölcsössége, helyes vagy helytelen volta kívül esik a büntetőeljárás által megszabott vizsgálható kereteken. Azt azonban minden beszámítási képességgel rendelkező embernek tudnia kell, hogy egy szerelmi kapcsolatot - megszakadását követően - erőszakos módon helyreállítani nem lehet. A vádlott pedig képtelen volt ennek az alapvető társadalmi elvárásnak megfelelni, indulatainak parancsolni nem tudott, nem tudta feldolgozni a számára kedvezőtlenül megváltozott élethelyzetet. Az a körülmény, hogy műveltsége, iskolázottsága ellenére a vádlott ilyen jelentős tárgyi súlyú, a közvéleményt felkavaró bűncselekményt követett el, a személyiségében fellelhető fokozottabb társadalomra veszélyességre utal.

A védő számos eseti döntéssel kívánta alátámasztani azon álláspontját, hogy a törvényszék által kiszabott szabadságvesztés-büntetés eltúlzott mértékű. Ezzel kapcsolatosan az ítélőtábla a következőkre kíván rámutatni. Az elmúlt időszakban a

jogalkotó törvénymódosításokkal kifejezésre juttatta azt az igényét, hogy a jelentős tárgyi súlyú bűncselekményt elkövetőkkel szemben súlyos büntetések kerüljenek kiszabásra. Ennek tükrében nem jelenti a büntető anyagi jogszabályok sérelmét vagy a korábban követett bírói gyakorlat sérelmét az, hogy egy háromszorosan minősülő emberölés büntette miatt a bíróság határozatlan ideig tartó szabadságvesztés-büntetést szabott ki. Kétségtelen, hogy a vádlott a cselekmény elkövetése előtt büntetlen előéletű volt, ezen kívül más enyhítő körülmény azonban a cselekmény kísérleti szakban maradása mellett a javára nem értékelhető.

Ilyen körülmények mellett a másodfokú bíróság a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés-büntetés enyhítésére nem látott lehetőséget. Ugyanezen indokokra tekintettel a büntetés súlyosítása sem szükséges, hiszen az elsőfokú bíróság által alkalmazott szankció megfelel a büntetési céloknak és arányban áll a vádlott által elkövetett cselekmény tárgyi súlyával. A tényleges életfogytig tartó szabadságvesztést a legsúlyosabb bűncselekményt elkövető terheltek esetében is csak kivételesen, és csak akkor lehet alkalmazni, ha a társadalom védelme miatt indokolt valakinek a végleges elszeparálása a társadalomtól. Ilyen körülmények a vádlottesetében nem állapíthatók meg. Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be.371.§ (1) bekezdése alapján mind a cselekmény minősítése, mind pedig a büntetés kiszabása tekintetében helybenhagyta.

Tévesen rendelkezett az elsőfokú bíróság az eljárás során lefoglalt biológiai anyagmaradványok megsemmisítéséről. Az állandóan követett bírói gyakorlat szerint az utóbbi jogszabályváltozás folytán ezeket az iratok mellékleteként kell kezelni, ezért az elsőfokú bíróság erre vonatkozó döntését a fellebbviteli bíróság megváltoztatta.

A vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt a másodfokú bíróság a Btk.92.§ (1) és (2) bekezdése alapján a szabadságvesztés-büntetésbe továbbmenően beszámította.

P é c s, 2014. augusztus 26.

Dr.Makai Lajos s.k. a tanács elnöke, Dr.Tóth Sándor s.k. előadó bíró, Dr.Túri Tamás s.k. bíró

A Pécsi Törvényszék 7.B.410/2013/32. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.I.49/2014/4. számú végzésével a 2014. évi augusztus hó 26. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

.Makai Lajos s.k.
a tanács elnöke

